

מראי מקומות הלכות רפואה בשבת או"ח סי' שכ"ח

טעם שגזרו איסור רפואה בשבת (סע' א')

גמ' שבת נ"ג: ת"ש בהמה שאחזה דם וכו' – הלכה כרבי אושעיא
רש"י שם ד"ה גזירה משום שחיקת סממנים וד"ה אין מיקר לבהמה
רי"ף כ"ד: בדפיו תניא בהמה שאכלה וכו' – דליתי סממנין
או"ח סי' של"ב סע' ג' ובמ"ב שם ס"ק ה'
אגלי טל מלאכת טוחן סי' ל"ו אות ז'
גמ' שבת סוף קכ"ג. אסובי ינוקא וכו' עד המשנה ובפי' רש"י שם

רפואה הצריך לרציפות כמה ימים

ספר החיים (לר' שלמה קלוגר) סי' שכ"ח פרק ו'
קובץ תשובות (לר' אלישיב) ח"א או"ח סי' נ"ג
אגרות משה או"ח ח"ג סי' נ"ג

רפואה בשבת ע"י גוי (שבות דשבות) (סע' א')

גמ' ביצה כ"ב. אמימר שרי למיכחל וכו' – מסייע אין בו ממש
רמב"ם פ"ב מהל' שבת ה"י ובמ"מ שם ד"ה חולה שאין בו סכנה
תורת האדם סוף עמוד כ"א אבל מיחש שאין וכו' – משום שחיקת סממנים
רמב"ם פ"ט הל' שבת ה"ט צפורן שפירשה רובה וכו'
או"ח סי' ש"ז סע' ה' ובמ"ב שם ס"ק כ"א
מ"ב סי' שכ"ח ס"ק ג'
מג"א סי' שכ"ח ס"ק י"ב ואם אין בה סכנת אבר וכו'

המקור שפיקוח נפש דוחה שבת (סע' ב)

גמ' יומא פ"ה: נענע רבי אליעזר ואמר וכו' – ולא שימות בהם, ובגמ' שם וכולהו אשכחן
ודאי וכו' – צנא דקרי

ביאור הלכה סי' שכ"ט סע' ד' ד"ה אלא לפי שעה וכו' – מכל מקום מחללים עליהם
צל"ח יומא פ"ה: ד"ה מנין לפקו"נ (צלום אצלי)

ר"ן ג: בדפי הרי"ף וכתוב בהלכות גדולות וכו' – מחללין כדעת בעל הלכות ז"ל

אמת ליעקב ב"מ קי"ד: ד"ה שם תוס' עד סוף דבריו (צלום אצלי)

אם מחללים שבת לחולה שיש בו סכנה אפי' לצרכיו שאין חייו תלויים בו (סע' ד')

גמ' שבת קכ"ט. אמרי נהדאי חיה וכו' – אומר לנכרי ועושה

רש"י שם ד"ה צריכה אני וד"ה בין שאמרה אין צריכה אני וד"ה דבר שאין בו סכנה

רמב"ם פ"ב מהל' שבת הי"ד – אפי' בתקופת תמוז ובהשגות הראב"ד שם

מגיד משנה שם ד"ה אבל אין עושין מדורה וכו' – דבר שעושין לו סכנה ובכס"מ שם

גמ' שבת קכ"ח: מילדין את האשה וכו' – ועבדה לי ובתוס' שם ד"ה קמ"ל

שו"ת הרשב"א ח"ג סי' רי"ד ד"ה ואם ראו

תשב"ץ ח"א סי' נ"ד ד"ה ואין צריך

ביאור הלכה סע' ד' ד"ה כל שרגילים ובשער הציון ס"ק י"א

או"ח סי' ש"ל סע' ו' ובמ"ב שם ס"ק כ"א

שו"ת רקאנטי סי' ק"ד (צלום אצלי)

שו"ת רדב"ז ח"ד סי' ק"ל

או"ז הל' יולדת סי' ק"ח ד"ה מעשה שילדה האשה

רמב"ם פ"ב מהל' שביתת עשור ה"ח ובמ"מ שם ובגרי"ז שם

הגהות מיימוניות שם ס"ק ה' – אפי' סבורים שהחולה אינו מסוכן וכו' – שיהיה רופא בקי

או"ח סי' תרי"ח סע' ז' וט' ובמ"ב שם ס"ק כ"ו

ביאור הלכה שם ד"ה כשמאכילים

גדר פקוח נפש (סע' ה' – ט')

גמ' ע"ז כ"ח. אמר ר' זוטרא בר טוביה וכו' – עליה את השבת וברש"י שם ד"ה צריכה

אומד

ריטב"א שם ד"ה הכי גרסינן

חזו"א אהלות סי' כ"ב ס"ק ל"ב ד"ה בפ"ת

שולחן שלמה ריש סי' שכ"ט סע' א' ד"ה לענין עיקר הדבר

גמ' יבמות ע"ב. א"ר פפא הלכך וכו' – שומר פתאים ה'

גמ' פסחים ח: והאמר ר' אלעזר שלוחי מצוה וכו' – ושמע שאול והרגוני

אבני נזר או"ח סי' תנ"ד אות ב' וג'

רא"ש פ"ח אות י"ג בא"ד כתבו התוס' הא דקאמר וכו' – חליו ויסתכן

חילול שבת להצלת גוי בשבת משום איבה

משנה ע"ז כ"ו. בת ישראל וכו' – בן לעבודת כוכבים ובגמ' שם ורמינהו יהודית מילדת וכו'
– שבתא לא מחללינן

תוס' שם ד"ה סבר רב יוסף

תלמידי רבנו יונה שם ד"ה סבר רב יוסף

ריטב"א שם ד"ה אולודי

או"ח סי' ש"ל סע' ב' ובמ"ב שם ס"ק ח'

שו"ת דברי חיים או"ח ח"ב סי' כ"ה (צלום אצלי)

אג"מ או"ח ח"ד סי' ע"ט ד"ה אבל כשנזדמן שהוא מוכרח וכו' עד סוף התשובה

ההולכים להצלת נפשות אם מותרים לחזור בחילול שבת

משנה עירובין מ"ד: ובגמ' שם מ"ה. וכל היוצאים להציל חוזרים למקומן וכו' – שנצחו
אומות העולם את עצמן

תוס' שם מ"ד: ד"ה כל

רבנו יהונתן שם י"ב. בדפי הרי"ף (נדפס עם הרי"ף) ד"ה פיסקא

משנה ר"ה כ"א: בין שנראה בעליל וכו'

גמ' שבת קל"ג: אלא אמר ר' אשי הא מני וכו' -דניתנה שבת לידחות

גמ' מנחות ס"ד. אלא אמר ר' אשי ר' ישמעאל וכו' – אימא כרבנן סבירא ליה

רמב"ם פ"ב מהל' שבת הכ"ז ובפכ"ז הי"ז

אגרות משה או"ח ח"ד סי' פ' ד"ה והנה הרמב"ם וד"ה והנכון בשיטת הרמב"ם

מנחת שלמה ח"א סי' ח' ענף א' – כבר היה מעשה ובענף ב' ד"ה עכ"פ פשוט וד"ה אולם
ראיתי ובענף ה' ד"ה גם

או"ח סי' ת"ז סע' ג' ובמ"ב שם

או"ח סי' שכ"ט סע' ט' ובמ"ב שם

סמכות החולה והרופא (סע' י')

ירושלמי יומא פ"ו ה"ד אומר לו הרי מזון והרי מים וכו' עד סוף ההלכה

דרכי משה סי' שכ"ח ס"ק א'

הגהות רע"א ריש סי' תרי"ח

ביאור הלכה סי' שכ"ח סע' י' ד"ה ורופא אחד אומר אינו צריך וד"ה ויש מי שאומר

מ"ב ס"ק כ"ז וכו' ח

דין רוב בסכנת נפשות (סע' י')

או"ח סי' שכ"ט סע' ב' וג' ובמ"ב שם ס"ק ה' ו' ובשער הציון ס"ק ו'

גמ' יומא פ"ג. חולה מאכילין אותו ע"פ בקיעין וכו' ספק נפשות הוא

או"ח סי' תרי"ח סע' ב' וד' ובמג"א שם ס"ק ד' ובמ"ב שם ס"ק ח'

ביאור הלכה ד"ה ואם רופא אחד

תורת האדם עמ' כ"ו ואיכא מאן דאמר וכו' ולהתעסק בחולה כל צרכו

במקום שיש גוי מזומן אם מחללים על ידו (סע' י"ב)

גמ' יומא פ"ד: ואין עושין דברים הללו וכו' - לדעת אחרת ובהגהות הגר"א שם

תוס' שם ד"ה אלא בגדולי ישראל

רי"ף שם (ד: בדפיו) ואין עושים וכו'

ר"ן שם ד"ה ואין עושין – והיינו דקאמר מפני שמצטרפים לדעת אחרת

רמב"ם פ"ב מהל' שבת ה"ג – וחכמיהם

ט"ז סי' שכ"ח ס"ק ה'

מ"ב סי' שכ"ח ס"ק ל"ז וכו' ב

אם חייב לכתחילה לעשות ע"י שינוי (סע' י"ב)

גמ' שבת סוף קכ"ח: אם היתה צריכה שמן וכו' – דכמה דאפשר לשנויי משנין

משנה וגמ' שבת קל"ד: מרחיצין את הקטן וכו' – וביום השלישי שחל להיות בשבת

מזלפין עליו ביד אבל לא בכלי

משנה וגמ' שבת קל"ג. עושין כל צרכי מילה וכו'

תורת האדם שער הסכנה עמ' ל' ד"ה בפרק מפנין – זה לעצמו וזה לעצמו

מגיד משנה פ"ב מהל' שבת הי"א ד"ה וכל דאפשר לשנות משנין

שיטה להר"ן שבת ק"ל. ד"ה ר' אליעזר אומר

או"ז ח"ב סי' ל"ח בא"ד מיהו זה צריך לדעת אם מה וכו' – עכ"ל תוס' ריב"א

אם פקוח נפש הותרה או דחיה (סע' י"ב)

גמ' מנחות ס"ד. דאיתמר שמע שטבע תינוק וכו' – ס"ד: ודאי שלש מייתינן

גמ' יומא פ"ד: ראה שננעלת דלת וכו' – מיכוין מיתבר שיבי

רמב"ם פ"ב מהל' שבת ה"א – כשאר כל המצות ובה"ב כללו של דבר וכו'

ר"ן ביצה ט. בדפי הרי"ף ד"ה ומיהא משמע עד סוף ד"ה לפיכך נראה לי ברור

ר"ח יומא מ"ו: שבת דהותרה בציבור וכו' – עיקר כפרה לא דחי

גמ' שבת י"ט. ת"ר אין ממפליגין

בעל המאור שם ז. (בדפ"ה) ד"ה והא דת"ר

או"ח סי' רמ"ח סע' ד' ובמ"ב שם ס"ק כ"ו וכ"ז

ר"ן שבת נ"ג. (בדפ"ה) ד"ה והיכא וד"ה ונראה

קהילת יעקב שבת סי' ט"ו ד"ה ונראה וד"ה ואמנם וד"ה וע"כ

ביאור הלכה סי' רע"ח ד"ה מותר – ולא מותר ע"ש

פירוש המשניות (להרמב"ם) שבת פ"ב בד"ה המכבה את הנר בא"ד יש עוד זאת וכו' –

האור ממנו

שמירת שבת כהלכתו פל"ב סע' ס"ה הערה קס"ו

לשחוט בשבת או לאכול בשר נבילה (סע' י"ד)

שלטי גיבורים יומא ד: (בדפ"ה) ד"ה נשאל למהר"ם

או"ז ח"ב סי' ק"ח ד"ה וזו תשובת ר' יצחק בן אברהם – ושלום יצחק בן אברהם זצ"ל

שו"ת חתם סופר או"ח סי' ע"ט ד"ה וטעמו של מהר"ם

רמ"א יו"ד סי' קנ"ה סוף סע' ג' וכל חולה שמאכילין איסור וכו'

הגהות מיימוניות פ"ב מהל' ברכות ס"ק ב' ד"ה וחולה שיש בו סכנה

ב"י או"ח סי' קצ"ו סע' ב'

ט"ז סי' תרי"ח ס"ק י'

